

Streszczenie

„Społeczność internetowa kobiet z rdzeniowym zanikiem mięśni (SMA) jako samopomocowa grupa wsparcia psychospołecznego”

Imię i nazwisko autora pracy: Karolina Gniazdowska

Nr albumu: 516

Imię i nazwisko promotora pracy: dr hab. Dorota Podgórska-Jachnik, prof. UKW, prof. UŁ

Imię i nazwisko promotora pomocniczego pracy: dr Maciej Jabłoński

Przedmiot i cel badań wraz z ich naukowym uzasadnieniem

Przedmiot badań to aktywność kobiet chorujących na SMA związana z ich uczestnictwem w forum internetowym, a także ich opinie na temat forum i wsparcia, jakiego tam doświadczają. Autorka ukazuje problemy, które nurtują tę społeczność oraz sposób funkcjonowania forum, zwłaszcza w kontekście udzielanego i doświadczanego przez jego uczestniczki wsparcia. Cel ogólny badań to poznanie i opisanie społeczności internetowej zamkniętego forum kobiet z SMA, które stanowią dla siebie grupę wsparcia psychospołecznego. Cel praktyczny pracy, który może być pomocny przy udzielaniu wsparcia osobom znajdującym się w podobnej sytuacji zdrowotnej to identyfikacja dostępnych w Internecie zasobów, które pomagają kobietom z SMA w uporaniu się z problemami zdrowotnymi, jak i życiowymi. W projekcie badawczym zostały sformułowane następujące pytania badawcze: Jaki jest obraz społeczności internetowej tworzonej przez kobiety z SMA? Jakie tematy i problemy są poruszane na forum oraz jak uczestniczki widzą ich rozwiązanie? Jak uczestniczki forum przedstawiają swoją adaptację do warunków choroby i jak radzą sobie z postępującymi ograniczeniami fizycznymi? W jakich problemach uzyskują wsparcie i jakiego wsparcia udzielają innym uczestniczkom forum? Jaką rolę w życiu badanych kobiet z SMA pełni ich forum internetowe oraz jakie przypisują mu znaczenie?

Metodyka badań

Badania przeprowadzono wśród kobiet chorujących na SMA, które są uczestniczkami forum internetowego "Kobiety SMA". Grupa liczy około 180 kobiet, jednakże liczba aktywnych uczestniczek w komentarzach pod postami to zwykle kilkanaście do 20/30 kobiet. Uczestniczki forum to dorosłe kobiety, są wśród nich panny i mężatki, kobiety posiadające potomstwo i bezdzietne, zamieszkujące miasto lub wieś, studiujące, pracujące lub nie pracujące zawodowo. Zdecydowana większość tych, które wzięły udział w badaniu porusza się na wózku inwalidzkim i wymaga wsparcia asystenckiego w codziennych czynnościach. Także większość z nich jednak pracuje, co nie jest typowe w przypadku niepełnosprawności. Badania obejmowały etnograficzną obserwację uczestniczącą, połączone z gromadzeniem tekstów do analizy, ankietę internetową wśród uczestniczek forum oraz pogłębione wywiady biograficzne. Analizując treści publikowane na forum, autorka wyodrębniła 12 obszarów tematycznych: asystencja osobista; hobby, pasje, zdolności; praca zawodowa; rehabilitacja; specjaliści; leczenie; podróże; spotkania użytkowniczek forum w realu; sprawy codzienne; seksualność, randki, relacje romantyczne; macierzyństwo, zależność a autonomia w chorobie. Stawiając za cel ukazanie kim są użytkowniczki forum, jaki jest ich styl uczestnictwa w aktywności tej grupy na Facebooku i czym jest dla nich to forum, autorka przeprowadziła ankietę za pośrednictwem aplikacji Forms, na którą odpowiedziało 30 kobiet. Przeprowadziła również wywiady pogłębione o tematyce biograficznej – z powodu pandemii osobiście został przeprowadzony jeden wywiad, 11 przeprowadzono za pośrednictwem Zoom.

Wyniki i wnioski z badań

Realizacja badania umożliwiła poznanie zamkniętego *internetowego forum "Kobiety SMA", które stanowi wyjątkowe miejsce w sieci, pełniące rolę grupy wsparcia psychospołecznego dla jego uczestniczek. Wyniki przeprowadzonych badań ukazują, że forum internetowe "Kobiety SMA" umożliwia porozumiewanie się, udzielanie i otrzymywanie wsparcia, angażowanie się w różnego rodzaju aktywności społeczne. Kobiety dołączają do grupy przez przypadek, poprzez informację w innym miejscu w Internecie, jednakże najczęściej poprzez polecenie przez inne użytkowniczki forum. Wiele badanych kobiet jest częścią tej grupy na

FB już od kilku lat. Sporo z nich ma nawyk codziennego zaglądania na forum. Większość badanych kobiet twierdzi, że zabiera głos od czasu do czasu w tematach, które są dla nich interesujące. W grupie są też jednak użytkowniczki forum, które nie odzywają się, a jedynie wchodzą w rolę przeszukiwaczy postów (tzw. lurkersów). Z badań wynika, że wiele użytkowniczek forum utrzymuje kontakt również poza nim - nie zastępuje ono całkowicie realnego życia i relacji spoza sieci. Choć na forum pojawiają się wpisy o przeróżnej tematyce, to najczęściej dotyczą one leczenia i rehabilitacji oraz seksualności, relacji romantycznych i macierzyństwa. Niemal wszystkie respondentki szukają wskazówek, jak radzić sobie w ograniczeniach, które wynikają z SMA i poszukują wsparcia emocjonalnego w sytuacjach życiowych, które są dla nich trudne. Użytkowniczki forum wspierają się wzajemnie, pomagają w uporaniu się z problemami czy dylematami, ułatwiają stawianie czoła licznym wyzwaniom wynikającym z SMA. Forum pełni w życiu i funkcjonowaniu jego użytkowniczek istotną rolę. To właśnie ono jest dla nich źródłem najobszerniejszej wiedzy o ich chorobie i nieocenionym źródłem wsparcia w sytuacjach, które początkowo mogą wydawać im się bez wyjścia. Kobiety doceniają bycie częścią społeczności forum, jako że w publikowanych postach są w stanie znaleźć istotne dla nich rady i wskazówki umożliwiające im funkcjonowanie na wyższym poziomie. Użytkowniczki forum same podkreślają, że jest to jedyne takie miejsce, w którym czują się naprawdę rozumiane, a inne użytkowniczki forum stały się im bliskie jak rodzina.

Dissertation Abstract

An Online Community of Women with Spinal Muscular Atrophy (SMA) as a Psychological and Social Self-help Support Group

Author's first name and surname: Karolina Gniazdowska

Student's Book No.: 516

Doctoral advisor's first name and surname: dr hab. Dorota Podgórska-Jachnik, prof. UKW, prof. UŁ

Assistant supervisor's first name and surname: dr Maciej Jabłoński

Area and objective of the research and its scientific justification

The subject of the research is the activity of women with spinal muscular atrophy (SMA) participating in an Internet forum, as well as their opinions on the forum and the support they receive. The author outlines the problems that concern the community and the way the forum works, particularly in the context of the support given and experienced by the participants. The overall aim of the research is to describe and understand the online community of a private forum for SMA women who form a psychological and social support group for each other. The practical objective, which may prove helpful when providing assistance to people with similar conditions, is to identify the available Internet resources SMA women can use to cope with their health problems and life issues. The research project formulated the following questions: What is the image of the online community developed by SMA women? What topics and problems are discussed in the forum and how do the forum members want them resolved? How do the forum members describe their adaptation to the conditions of the disorder and how do they tackle the advancing physical limitations? What kind of problems do they receive support for and what support do they offer to other forum members? What role does the online forum play in the lives of SMA women and how important is it to them?

Research methodology

The research was conducted among women suffering from SMA who are members of an Internet forum called Kobiety SMA (SMA Women). It is a Facebook group made up of around 180 women, however the number of active members who comment on posts is usually between a dozen and 20–30. The forum members are adult women with and without children; they are married and single; they live in cities or villages, they work, study or are not employed. Most of the women who took part in the survey are in the wheelchair and require assistance with daily activities. Also, most of them are gainfully employed, which is not so common for people with a disability. The research methods involved ethnographic participant observation combined with gathering texts for analysis, an online survey for the forum members, and in-depth biographical interviews.

By analysing the content of the forum, the author identified twelve themes: personal assistance, hobby, passions, abilities, professional work, rehabilitation, specialists, treatment, travel, in-person meetings of the forum members, everyday matters, sexuality, dating, romantic relationships, motherhood, dependence and autonomy in the disease.

In order to show who the forum users are, what their participation style is like in the group's activities on Facebook, and what the forum is for them, the author carried out a survey using Forms to which 30 of the women responded. She also conducted in-depth biographical interviews, however – due to pandemic restrictions – only one interview was conducted face-to-face and in eleven cases the Zoom videoconferencing application was used.

Research outcomes and conclusions

The undertaken research made it possible to gain insight into a private online forum – SMA Women – which is a unique space on the Internet, serving the purpose of a psychological and social support group for its members. The results of the research demonstrate that the online forum enables the women to communicate, give and receive support and engage in various social activities. The women join the group by coincidence, through a reference elsewhere on the Internet, however most often through a recommendation by another forum member. A lot of the women have been members of the Facebook group for several years. Quite a few of them tend to check the forum on a daily basis. Most

of the surveyed women claim they speak up from time to time on topics that they find interesting, however there are also forum members who remain silent readers of the posts (so-called lurkers). It was found that a lot of forum members keep in touch outside the virtual world and maintain real-life relations. Although the posts on the forum concern various topics, the most common ones relate to treatment and rehabilitation, as well as sexuality, romantic relationships and motherhood. Nearly all respondents seek advice on how to cope with the limitations imposed by SMA and they seek emotional support in challenging life problems. The forum members support and help each other with problems and dilemmas, make it easier to face various challenges created by SMA. The forum plays a major role in the members' life. It is their source of the most comprehensive knowledge about their disease and an invaluable source of assistance in situations that may initially seem hopeless to them. The women appreciate being a part of a community, especially as they are able to find relevant advice and tips in the posts to help them live better. The forum members themselves point out that it is the only place where they really feel understood and where their fellow forum users have become like family to them.